

# PROCHO

vydává prochor

píše bohumír procházka

# ROVINY

zvěsti z Jičína a okolí • <http://prochor.unas.cz> • 1. září 2015 č. 9 / 15

## Jičínský plenér číslo pět.

Letos parádní a rozsáhlý. Podařilo se získat velké prostory v zámku a tak tu mohli malíři mít ateliér a od soboty 22. srpna týdenní výstavu. Ukrajinský fotograf, Igor Gilbo namaloval k tomu velký obraz, který symbolizuje začátek plenéru před pěti lety. Je na něm jičínské náměstí a tři postavy, které se dohadují, jak to s tím plenérem bude. Jsou to Miachil Ščigol, Miloš Šedivý a z Ukrajiny Oleksandr Milovzorov. Chybí tam Miloš Starý, protože asi šel něco zařizovat. Byl a je hlavní organizátor. Ten výstavní prostor byl ateliér proto, a to se trochu neví, že malíři nemalují celý obraz venku, ale tam jen náčrt, někdy fotky, ale dodělavka je v ateliéru. Pamatuju na Kateřinu Pekařovou (Catherine Baker) z Anglicka, byla tu předloni. Ta vyfasovala velocipéd, jezdila po krajině a načrtávala. I v barvě. A pak si v tom náčrtníku v ateliéru listovala a dělala z toho velký obraz. Bylo to pěkně se na ní při tom dívat – je to pěkná holka. Zůstaly obrazy dva, které jsou tu vystavené.

Smyslem Plenéru je zachytit atmosféru Jičína a okolí. Přitom nevynechat vévodu. Úžasné je, jak činí to každý jinak a taky, že za těch pět let je pořád co objevovat. Když by si někdo myslel, že ne, tak se do architektury na obraze přivedou lidé. Současní nebo barokní. Nebo třeba pes. Či se obraz namaluje, jak se odráží ve vyklenutých brýlových sklech. Dá se malovat realisticky i třeba kubisticky (Milovzorov). Může se do jedné fotky přenést ještě jedna, nebo i víc (Manja Zyzak). Nebo se všechno vyvede jako

plastika keramická (M. Šedivý). Nebo se namaluje tak, jak to umí jen Břetfa Kužel. Ten ještě dává do obrazu komentáře.

Úžasné na Plenéru je, že za těch pět let ukázali umělci, že v jednom člověku je několik stylů, několik žánrů. Asi podobně, jako v nás jsou rozličné povahové rysy. Které pak vystupují na povrch podle vnějších okolností. Podobně cykly. Když mistr namaluje obraz, může zjistit, že neřekl všechno. Téma se rozvíjí, vznikají další obrazy. Nebo už předem začne malíř s tím, že myšlenku rozdělí do několika pláten. Ona se taky může rozdělit sama. Viz M. Ščigol a jeho noční Jičín.

Na lavici pod oknem seděla dívka a četla si. Uprostřed toho výstavního hemžení byla si Manija Zizak ve svém světě. V rozhovoru pak přiznala, že fotí, dělá design a opravuje kola. Ve Varšavě. Ano, není to překlep. Rozvedla, že potřebuje vedle svého fotografického kumštu manuální práci. Naopak, politika ji nezajímá. Absolutně. Zajímavě mluvila o fotografické reportáži. Skvěle ji předvedla na svém cyklu z Jičínského náměstí.

Bylo potěšení sledovat tu partu, když paní Olga s malou holčičkou rozdávala jedenácti evropským umělcům zasloužené růžičky.

## Číst noviny?

„Nečtu noviny a jsem šťastný,“ kdosi pravil. Takže nečíst? Může být zodpovědný Občan bez informací, co se v jeho zemi děje? Přijde k volbám, nic neví o stranách či lidech, kteří jsou na těch papírech tam napsaní. Pravda, nemusí k volbám.

Plácání nesmyslů je dobré nechat politikům. Píseň je natolik pěkná věc, že by měla zaujmout poznáním, radostí, metaforou, a ne výrobou slovních hadrů. (Ladislav Kantor)

Být zodpovědný Občan není lehké. Těžké je už jen vydržet nápor, který na člověka padne třeba po pouhém prolístování novin. Vezměme středěční lidovky 19. 8. 2015. Hned na první straně povzbuzující titulek Zombie IBP ožila. Pro jistotu ještě citát z Herzovy knížky „Krev se rozstříkla“ a vyprávění o tom, jak socialističtí pohraničníci stříleli po dětech. Co je občanovi po tom, že dvě banky mají spor? Co vytváří banky pro blaho lidstva? Jaké jsou jejich výrobky? Knížka režiséra Juraje Herze asi bude zajímavé čtení. Jmenuje se Autopsie. Einstein neudělal v prvním kole přijímací zkoušky na techniku. Z francouzštiny, botaniky a zoologie. Zato Adidas oblékne NHL za 1,7 miliard. K čemu to potřebuje vědět český volič? Nedozví se ani nic o mistrovství světa v atletice, které začne za dva dny. Zato ví, že Jicha přestoupí do Barcelony za pouhých dvacet miliard. V korunách. Co to je? Atd. Co si pozitivního? Ano na straně 20 LN je zpráva, že v Lodžii se při práci zpívalo. Ale to jsme si museli napsat a vyfotit sami. Tyhle velké noviny nám přinášejí zprávy o tom, jaký život je. Ne jaký ho chci mít. Tím ovšem není řečeno, že moje vidění, či vidění různých Mafer je nejspřávnější. (Mafra = vydavatelství LN.)

## Tiskovka 17 08 2015

Vedena jako rozhovor, i když ne vždycky jsme spolu souhlasili. Tedy novináři versus radnice, jednou i novináři mezi sebou. To druhé byla výtka kolegovi, který napsal kritický článek, aniž by se na věc zeptal druhé strany, či dal jí možnost k věci se vyjádřit.

Hotel Start si předávalo jedno vedení radnice druhému. To další vedení mělo řešit problémy, které tu zůstaly po předchozím. Včetně nesplnění termínů a slibů od hoteliérů. Včetně z toho plynoucích pokut. Táhne se to od roku 93. Město už jednou objekt neúspěšně prodalo. Teď je situace taková, že nový majitel klidně řekne: „Tak dobře, my vám to vrátíme a vy nám zaplatíte všechno, co jsme tam dosud investovali.“ A teď babo raď a zachovej si při tom tvář. Vlastně všechny tváře. Vzhledem k občanům

i všem předpisům a smlouvám. Nicméně v roce 16 by tu měl fungovat čtyřhvězdičkový hotel se 40 pokoji a restaurací. Občané ať si to zkontrolují.

Kontrolní otázka: V které restauraci se schází předpředchozí vedení radnice a komu ta restaurace patří? Výsledek porovnej s tím, komu patří hotel Start.

Ostatní věci nebyly zas tak důležité. Zajímavá byla diskuse o budoucí výzdobě Porotního sálu. Ukázalo se, že kulturní komise to teprve bude projednávat. Ve hře je návrh na fotografie pana Vosáhla.

## Sedí proti mně

Dvě dívky. Jedna je silnější, druhá naopak. Kdyby se zprůměrovaly, vznikly by dvě slovanské kočky. Ostatně Jirka mne na to připravil. Že nejsou příliš komunikativní. Tak jsem se těšil.

Dobrovolnice v Lodžii. Z veliké země, i když už menší, než bývala. Rusky z Permu. Perm je na Urale a má víc než milion obyvatel. Dívky mají víc než dvacet, miň než třicet. Jsou architektky. Ale patrně to znamená něco miň, než u nás. Škola, kterou nazývaly kolej, trvá čtyři roky. Já neumím rusky, školní ruštinu jsem nepoužíváním zapomněl, ony česky. Angličtinu, která je v Lodžii běžná, neumíme ani jeden. Proč by se v Rusku učily anglicky, že? Jmenují se Albína a Elena.

V úvodu pochvalná fráze, že se jim tu líbí a že se naučily něco ze své profese. Pracují tu u restaurátorů, učí se dělat kletové omítky. Pak jsem hned neslušně zaútočil osmašedesátým. Řekly, že to nebylo pravdivé, co v SSSR říkali. Dlouho se pak zamýšlely nad otázkou, jestli je Putin morální člověk. (Jinak jsem jim svou otázku neuměl přeložit.) Pak Elena mluvila dlouze, z čehož jsem zaznamenal „Nět vsegdá“. (Ne vždycky). Tak tam znělo slovo cenzura. Bylo vidět, že tyhle politické otázky jim nejsou milé. Nicméně pravily, že pan prezident je u nich velmi populární.

Podobně bylo s Ukrajinou a Krymem. Tam jsme se diplomaticky shodli, že ta situace je značně složitá. A že politika je „nět charošaja robota“. Jinak jsem to zase neuměl povědět. Odpověď na otázku co pijou, když pijou, byla jednoznačná: Pivo. Vida, očekával bych vodku.

Rozhovor končí oboustranným poděkováním a úsměvem. Redakce si uvědomuje svou další slabinu – jazykovou. Fráze „nět vsegdá“ (ne vždy), nedovede všechny situace vyřešit.

Skoro si říkám, že už jsem na tom světě udělal vše, co jsem chtěl, takže bych už na tom světě nemusel být.  
(Ladislav Horáček před rokem)

## Svitačka v roce 15

Jsou lidé, kteří se sem musí alespoň jednou za rok dodívat. Prostě jim tábořiště učarovalo. Zázitků je mnoho:

Přijelo anglické auto. Bylo černé, polepené nálepkami jako někdo mívá na kufuru, ale většími. Zaparkovali, když se podívám podruhé, na střeše auta je stan, ke stanu vede žebřík. Představuju si, jak někde zmáčknu knoflík a stan se sám postaví. Akorát žebřík musí ručně složit a přistavit. Asi to není auto pro prostatiky. V noci slejzat několikrát za noc není milé.

Jsou tu ještě jiná auta – pojízdné maringotky na bydlení. Asi mají uvnitř splachovací záchod řízený počítačem. Kromě toho ale klasické stany, vedle jsou kola. A jeden vůl, který si na noc rozbálí karimatku a spacák. Protože nemá stan, tak jediný ze všech vidí ze spacáku přímo hvězdy.

Tábořiště Svitačka pod Troskami dnes. Ale jinak – úžasně tábořiště ve starém duchu. Vedle stanů, nebo těch maringotek, je oheň, tam si lidi opékají a pak večer povídají. Když přijdou z Křenovského šenku, kde byli na točeném. Žádná muzika hlasitě z rádia nebo nějakého přehrávače.

Jako každý rok je na Svitačce ubytováno kozi stádo. Děti kozy baví, nosí jim do ohrady trávu. Navečer se koná kozi výlet. Každé dítě dostane jednu kozu na vodítku, jdou okruh a kozy si vybírají nejšťavnatější trávu. Další atrakcí je lukostřelba. Správce Michal přinese luk a učí děti střílet do balíku slámy. Má to tu „nevýhodu“, že děti pak nutí tátu, aby jim podobný luk udělal, nebo koupil. K dalším atrakcím patří tenisák v punčoše, pověšený na stožáru. Singltenis. Zabere minimum místa a nepotřebujete spoluhráče.

Michal má pěknou ženu s takovými culíky. Ta nejdřív kmitá s hadrem a pak vezme kolečko a uklízí okolo ohnišť. Říká: „Michal je tu pro komunikaci, já pro práci.“ Práce je vidět. Umyvárna a všechno se blyští čistotou. Třeba čuráte a najednou si všimnete, že na okýnku jsou pověšeny svazečky levandule. Ale kytku do rozpraskané vrby vymyslel Michal.

Jo, žlab s kohoutky, kde si přepečliví táborníci ráno čistí zuby, je přesunut pod

přístřešek. Vedle žlabu je stolec, papíry, pastelky a cedule: „Nemalujte po skalách, malujte na papír“. Nad stolem je knihovnička, kdyby přišlo. Ano, na tábořišti knihovna. Troskovická rarita. Je v ní velká série Zanegreyek.

Jedna stinná stránka. Apoléna (oblast s úžasnými tvary skal) je zavěná od roku deset. CHKO dost nepříjemným slovem na cedulce vysvětluje – ničíte přírodu, lámete skály, tak sem nebudete chodit. Nebo pokuta. Copak já můžu za toho lamače? Věru jednoduché – pěkné věci v přírodě uzavřeme.

## Jen si malovat a lepit

Na Špejcharu v Bukvici vystavují v srpnu pánové z Košťálu. Košťál byl hrad u Košťálova a dnes název výtvarného spolku. Pánové jmenují se Klíma a Kašpar. První kreslí a maluje si většinou roubenky, druhý lepí papírové modely významných evropských budov. Kdyby někdo hledal vysoké umění, nenašel by. No a co?

Pan Klíma byl dlouhodobě marod, nemohl ven a tak se netají, že kromě náčrtů používal jako předlohy i fotky, které mu někdo udělal. Roubenky jsou pro náš kraj pozhěním a taky vzorem vkusu. Ten naši předkové měli. Spočíval v posazení a orientaci v krajině, ale i v designu. Byli koumáci, věděli kam zasadit strom, aby byl stín, ale i denní světlo. Okýnka tak velká, tak udělaná, aby bylo větrání, ale v zimě neutíkalo teplo. To na obrázcích ten, kdo citlivě maluje udělá. A divák najde.

Druhý vystavující, pan Kašpar, trpělivě si střihá a skládá, pak slepuje modely kostelů, paláců, ale i Eiffelovy věže. Ne, nestál před těmi skutečnými velkými zděnými kamennými. Podle modelů si je představuje. To stačí? Jak komu. V době jeho mládí takové možnosti cestování nebyly. Ale Eiffelku, přiznal, tu by chtěl vidět. Zatím si svět zúžil do tvrdého papíru. Je na co koukat.

## Čtení

**Jiří Hejda: Žil jsem zbytečně**

Český rozhlas 3 (Vltavu) poslouchá přibližně 80 000 lidí denně. To není ani celé jedno procento populace. V půl sedmé

navečer je četba na pokračování z knížky novináře, spisovatele, národohospodáře a mukla, který v procesu s M. Horákovou dostal doživotí. Odseděl 12 roků. 21 pokračování načel v rádiu Otakar Brousek. Nechci psát o slasti poslouchání. Ani o podmínkách života v kriminále. Chci zmínit jen jednu zdánlivou maličkost.

Věžňové nesměli psát. Za objev papíru a tužky byla korekce. Doktor Hejda, kromě jiného, skládal sonety. Text, který vymyslel, naučil se zpaměti. Neustále si ho opakoval, někdy i vylepšoval. Tím zároveň procvičoval paměť. Podobně si do paměti ukládal i jiné texty. I takhle dokázali v komunistickém vězení trápit ty, kdo měli své názory a stáli za nimi.

Vede to k přemýšlení i o tom, co všechno je, může být, součástí svobody. Svoboda zachytit myšlenky. Předat je dál. Pro nás pak seznámit se s nimi. Mít téma k přemýšlení, poučení. Ve svých důsledcích i ke zlepšení života. Pro autora byla takováhle tvorba taky způsobem přežití. Tak krátil si život na samotce bez možnosti jakéhokoli dalšího konání.

Knížka je čtivá. V KVČ je značně očetlá, ale k máni.

PS – Poslední část trestu strávil autor ve Valdicích. V roce 60 povolal si ho major Kindl a nabídl mu podmíněné propuštění. Když bude spolupracovat s StB. A tak mohl mít vězeň zkrácený trest o dva roky. Odmítl. Jméno občana Kindla bylo myslím v té době v Jc či Valdicích známé.

### **Lucka, Maceška a já - Martin Reiner**

Vidím ho, trochu roztékaného, jak z té knížky čte na veletru v Havlbrodu. A se mi nějak neztotožňuje s jeho druhým čtením, kdy přinesl knihu o Ivanu Blatném Básník, za kterou dostal Literu. Aby to nebylo jednoduché, Maceška = Blatný.

Takže ve dvou knihách jeden člověk. V každé jinak. Úplně jinak. Lucka ... je román, Básník je životopis. Pojďme k první knížce, menší. A jen trochu. Fascinuje umanutost, s jakou Reiner pátrá po Blatném, i jak se za ním do londýnského blázince vypraví. Chvilí beletrie, chvíli životopis. Reinerův. Co je reálné a co fabule? Zaujaly

pocity z cestování. Líbí. Člověk s baťůžkem v neznámém městě. Sám. Kulisa pro přemýšlení. To chci taky.

## **Kousky z deníku**

### **25 07 2015 Umění v ulicích**

se nevtírá. Kdo chce, zastaví. Někdo nezastaví. Někdo nezastaví a vhodí. Já jsem položil. Pár merunek od Boženky a noviny. V neděli v osm, před kostelem u brány. Vysoký hubený rozčuchaný kytarista, autor písniček. Má pronikavý hlas. Druhý kytarista tišší, jakoby opatrný nevtíravý doprovod. Jakoby nesmělý. Je ode mne daleko, ale musí mít modré oči. Další hoch střídá klarinet, ságo a flétny. Dívka housle. Umí je bradou stisknout a uvolnit si obě ruce. Nemá dlouhé nohy, ale má krátkou sukeň. Různé si předávají sólo, pak všichni společně.

První kytarista hlásí co zpívá. Všechno si to napsal sám. Povolání? Studenti: počítače, filozofie, konzervatoř. Poslední jsem zapomněl. Lidi stojí, posedávají na lavičce nebo na schodech domu naproti. Tam je taková pěkná rodina. Dcera má mamincin šátek přes rameno, začíná foukat. Někdo pečlivě poslouchá, někdo zevluje, většina obojí. Takhle vypadá pohoda nedělního podvečera, no, už večera. Poslední písnička je o cestě lesem.

### **26 07 2015 Rozvážím**

V Lodžii se dozvídám co je nového. Pak provádím minivýpravu od Kutné Hory.

---

Prochoroviny  
kulturní (skoro) měsíčník  
založeno roku 1998  
Vydává B. Procházka, Sokolovská 367,  
Jičín,  
tel.: 493 523 492, 723 128 942  
Evidenční číslo MK ČR E 13158  
e-mail: [prochor.jc@tiscali.cz](mailto:prochor.jc@tiscali.cz)  
Noviny vznikly s laskavou pomocí  
APEL, s. r. o. Jičín  
Město Jičín



Povídáme si. Všimám si malé holky, asi tak do třetí třídy, jak pečlivě poslouchá. Když odcházejí a já jim ukazuju, kudy na Zebín, povídá mi: „Děkuju vám, dozvěděla jsem se moc zajímavého.“ Říkám, asi devítiletá holka. S lidstvem to není tak špatné. Ani s dětmi. Soudím, že všechno okolo lodžie apeluje na tu jeho lepší stránku.

Z Železnice po cyklostezce, která není. Ta co bude, jestli bude, povede nahoru, vlevo okolo zahrádek. Mi by se líbilo vyústění u koupaliště. Tak tam jedu. Cestička podle náhonu a aleje je úzká, spousta kořenů. Tak jak?

### **27 07 Stárnout - umřít**

Sedíme v hospodě tři chlapi. Ti zbývající dva přes osmdesát. Vyrukuju s tématem stáří. Říkám, že průměrný věk dožití u mužů je 74 a tedy co tady pohledáváme. Koukají vyjeveně. Tak se ptám, co tu po nás zůstane. Jeden praví, jak rozdělil dětem byt a chalupu. Druhý se jen zhluboka napil.

Tak když odešli, rozebírám si to sám. Zdali úspěšně? Měl bych plánovat. Aby čas, který zbývá, byl využit. Podstatou plánu je časový rozvrh. Ale ten nemám. Dobře to na nás upletli.

Má smysl se něco učit? Studovat? Poznávat? Jazyky určitě ne, při mém talentu. To jsem poznal už u paní Stuchlíkové, kdy jsem se články v němčině naučil česky nazpaměť. Při zkoušce se mi to posunulo, já překládal dobře, ale jiný článek.

Tedy studovat. A jak dlouho to nastudované budu smět používat?

Číst? Jo je zábava. Ztracený čas? Někdy.

Ano, milánkové, PRACOVAT. Na něčem, co zůstane. Potomkům, lidstvu. Děda Cimbál nechal plně dřevníky dřeva. Jedno polínko jako druhé. Samozřejmě ručně řezané.

A Já? Aha, psát. Sepsat to všechno, co se událo. Do deníku, do beletrie. Pro potomstvo, pro lidstvo. Pokud o to ovšem lidstvo bude stát. Ale to už já nebudu vidět. Nebo jo?

### **30 07 2015 Přišel email**

„Dobrý den v článku o výstavě v Kostelci jste se oproti jiným mediím nezmínil coby jičínák jedním slovem o jičínácích

Lhotákových kteří tam vystavují. Celá rodina. JK.“

### **01 08 2015 Sousedská čeština slyšená**

přes plot: „Ty vole, dědo, promiň.“

#### **Sousedská čeština 2**

"Babí ... babí ... babííííí."

"Co je?"

"Babí, kolik je hodin?"

"Osm."

"A kolik bude potom?"

"Devět."

"To je super. No to je super, babi."

### **06 08 2015 Z Austrálie:**

„Nazdar,

Je to svátek, když se ve schránce (skutečné, či elektronické) objeví pozdrav z rodného města. No a teď se ozval i "otec" Prochorovin, se kterým jsem se, bohužel, nikdy osobně nesetkal - a patrně nikdy nesejdu.

Dík za kulturní i jiné zprávy z Jičínska, při kterých se nikdy neubráním srovnávání a - obdivuji kolik se toho v tak mrňavém městečku děje. Congratulation!

Když občas zabrousíme na stránky o událostech v Česku, je nám z toho totiž zle. Prosím tě Bohumíre, napiš mi, že to je v Jičíně jiné!

Zdraví Honza, Wollngong, Australia.“

Redakce s potěšením vyjmenovala Janu Havránkovi do třetího největšího australského města (250 000) mnoho jičínských aktivit, nezmínila se o směšném handrkování na radnici, poslala několik fotek. Vzdala se polemiky o tom, kdo za ty všechny neřesti ve světě může. Má Honza přehled, procestoval 87 zemí, vede o tom pečlivé záznamy.

### **07 08 2015 V hospodě**

seženou se vždycky náměty pro noviny, když v čase sběru okurek nejsou jiné. Ač jsem si jen přišel při Krakonošovi noviny přečíst. Člověk u stolu odcházel, ale nějak se zadrhnul. 58, stále svobodný, slevač, ač truhlářem vyučený. A tím mi přihrál. Mluvil jsem o voňavosti truhlářského řemesla. Souhlasil. Ale ty peníze. Probrali jsme

známé. Byl jsem rád, že se chytal na jména, která jsem vyslovil. Vzpomínal na Dřevotvar, na dobu, kdy se ještě truhlarilo pod rybníkem. Připomněli jsme si Mildu, který protahoval s cigaretou v puse. Ze stroje litaly piliny i hobliny. Nikdy tam nehořelo. Ale když byla mašina rozebraná, muselo se počkat na Mildu, nikdo ji nedokázal dát dohromady.

Mluvili jsme o truhláři vynálezcevi, panu Šádkovi, který zapojil soustruh za kolo. Musí si sehnat, kdo bude šlapat, soustruh se roztočí a pan Šádek vytáčí káči. Víte, co jsou káči. Dostali jsme se až k tomu, že každé prkno má svou levou a pravou stranu, je to důležité, když se dělá z masivu. Jó, řemeslo! Truhlářské zvlášť.

### **09 08 2015 U Burliho**

pozoruju si stolní společnosti. Matka, naproti dcera a vedle zbytek světa. Okamžitě vybavil se mi doktor B, který nám, dávno tomu, jako stážující student vyprávěl. Přišel za svou vyvolenou, nebyla doma, jen maminka. Najednou shledal, že i jí by mohl. Sřih. Detaily vypouštím. Tady dcera se spíš nudí. Hovory druhogeneračních u stolu ji nebaví. Co tam tedy dělá, se svou dvojkou červeného? Na co si asi myslí? Zatímco matka snaží se zaujmout společnost, která, pochopitelně, o dceru víc se zajímá. Banální příběh, že? Kolik ale má, reálných podob, nuancí. Co by z toho udělala Rosamunde Pilcherová? Pokud by k tomu ještě přitočila nějaké zámky a skalnaté pobřeží.

Vedle – vida – vdova ze sousedství. Sama, pak si jde sednout k podobné, patrně takyvdově. Ještě nedávno povídal jsem si s tím jejím o počasí. Najednou není. Ona sama. Jaké jsou večery takových? O nich Rosamunde nepíše. Kdo by se chtěl na něco takového dívat?

Nechodit do hospod! Tam jsou myšlenky všelijaké.

### **12 08 2015 Email z rádia Vltava**

Milý pane Procházko,  
Moc děkuji za milá slova a připomínky. Z nich vyplývá, že máte docela dobrý odhad na starosti, které tu řešíme. Jistě tušíte, že

předání hodiny od 19:00 rádiu Wave nebyl můj nápad, ani nikoho z Vltavy.  
Moc děkujeme za podporu i pěkný článek.  
Srdečně Lukáš Hurník, šéfredaktor

### **18 08 2015 Konečně**

děšť. Snad poprvé zažívám si onen pocit dočkání se. Nejde jen o trápení při pohledu na maliny, které se změnilly na rozinky a pak uschly docela. Ani o naštvání na všechny nekalé předpovědi, které se nesplnily. Kdy Jičín, jako začarovaný, zůstal bílý = bezdeštný. K tomu dešti je ještě cosi uvnitř. Co se nedá popsat fyzikálně ani fyziologicky.

Ráno nevydržím, a i když ještě nepřestalo, jedu se podívat, zda natekly sudy. Natekly (svodem ze střechy), já taky. Deštěm shora. Cestou na zahrádku vidím, co jsem už zapomněl. Bláto. Sláva blátu.

Děšť chladí i doma, po převléknutí do suchého. Čaj s trochou rumu. Bunda má kapuci, oblékám přes hlavu. Usrkávám, pootvirám okno, abych ty kapky slyšel. Víc nepotřebuju. Přivírám oči. Tenhle pocit musím napsat. To nebudu umět, to vnitřní. Dal by se zhudebnit? Jistě. Ale ne já. I namalovat. Spíš abstraktním obrazem. Byla by na něm šedivá. Rozmazaná, ale taky jakési kontury, pečlivě obtažené. Obraz se nemusí jen malovat. Taky se může jen popsat. Ale – je to ještě obraz? V muzice – to neumím ani složit, ani popsat. Proto se tomu říká umění. Múza má tu rod mužský. Jmenuje se dešť.

### **21 08 2015 Jednadvacátý srpen**

Na dvojce Kosatíkův a Sedláčkův snímek Musíme se dohodnout z cyklu České století. Jen interiéry. Jak jsou soudruzi v zasedačce na ÚV překvapení a zdrcení. Pak jak je vedou samopalníci do letadla a dlouhé záběry z jednání v Moskvě. To vymývání mozků. Jak na naši stranu a vládu křičí Brežněv. A pak, za pár dní, stejným způsobem křičí hrdina od Dukly, český prezident Ludvík Svoboda. Nechci rozebírat faktografii, ale onen skvělý příklad, jak vypadá politika v podání diktátorů. Lžou si přes stůl do očí. Nepravdy do nebe volající.

A odpověď není adekvátní, jak mezi soudnými lidmi bývá.

Tohle je, bohužel, nejen výsada diktatury. Na nás je, do jaké míry si necháme tenhle způsob politiky líbit. A nesmíme si myslet, že to platí jen pro tu politiku velkou. I u nás v Jičíně ...

## KaNiHu

- Je na ně pořád pěkný a radostný pohled. Nina s ledovým klidem skáče do bazénu pro neplavce, Hubert by nejradši taky, ale toho držíme. Chodí si své čtyři kroky, pak ho ta pomalost přestane bavit, padne na všechny čtyři a tak umí lézt nejrychleji v zemích EU. Nesmíme si zastírat, že jsou tu ale i problémy pedagogické. Hubert nesnáší strojení. Protože má velkou hlavu, má okolo ní všechna trika fest, takže při oblékání a svlékání se vzteká. Vůbec mu nedochází, že v pobryndaném triku ven nemůže, co by tomu řekli sousedi. Nepomůže ani obvyklé a osvědčené: „Neřvi, vole.“ Toliko symbolické, velmi jemné plácnutí. Na holou nemůžu, má ještě plínu. To pak upře ty své velké hnědé oči a je tak smutný, že i té malé ranky, spíš pohlazení, trpce lituju. Pro chůzi stále se domáhá záruky. Ujde své 4 kroky a chmatá po ruce. Ale když se před něj postaví míč, napálí ho bodlem, zatím ne

moc daleko a pro další kop poctivě si dojde sám. Kope zcela zadarmo. Zatím.

Nina všem na ulici vypráví, že maminka s tatínkem jeli na hudbu. (Festival v Josefově, o vstupném radši se nezmiňuju.) Problémy nastávají, když má uklidit křídý, kterými malovala na chodník. Řekne, že neuklidí. Logické argumenty, že ona je vykramařila, nezabírají. Páni pedagogové rad'te. Přičtu-li odmlouvání, je to na silnější ránu (plínu už nemá), skoro na úrovni domácího násilí. Řešení si ponechám jako služební tajemství redakce.

- Záchraná akce. Hubert spal v podkroví. Každý slušný jednorozčák i každý důchodce po obědě spí, zejména v neděli. Rodina byla nedělně klidná. Hu se probudil, fňuknul, matka za ním nahoru – ejhle, klíč se vzpříčil, otevřít nelze. Proč byl zamknut? Aby nevystoupil a nespadol ze schodů. Po strmých schodech ještě neprošel výcvikem. Záchraná akce. Televizi Nova nikde. Klušeme se žebříkem k oknu. Vymáčknot síť proti hmyzu není problém. Poněkud řvoucí jednorozčák prostrčen dědečkem oknem do matčina náručí, kde se uklidnil, matka s ním pomalu sestupuje, cvakají fotoaparáty, televize Nova stále nedorazila. Dítě spokojené v matčině náručí. Nebyť děti, byl by život fádni.

## Alena

Konečně našla. Krabice po sušenkách, v ní bílé obálky. Na některých je adresa, jiné čisté. Známký nalepené na všech. Ale nestačí. Protože náš život je stále dražší. Tak si to Alena říká cestou, na kterou se vypravila. Dlouhou cestou. Až do trafiky, na kterou se dívává z okna. Když se dívá. Ano, dívá se často, co by taky dělala. Číst ji nebaví. A taky to nejde. Brýle někam založila, písmenka ji skáčou před očima, nespojují se. Pravda, malá Alena ji nosí noviny a říká, ať čte, ať luští křížovky. Musí se pryč udržovat ve formě.

Tak se udržuje. Křížovku roztrhá, kousičky zmačká a hodí do koše. Zastrčí dolů, aby nebyly vidět. Noviny přerovná, prolisťuje, aby malá Alena viděla, jak se udržuje. Stejně to nekontroluje. Už pro ni udělala dost, když ten štůsek přinesla. Stará se, to je pravda. Nádobí umyje, jakoby zamete a drží dlouhé kázání, že mobil musí mít pořád při sobě. „Kdybys něco potřebovala, volej. Hned volej.“

Co by potřebovala. Obědy jí donesou až domů. Ona si kastrólky rozdělí na dva díly, aby měla i večeři. Někdy si omáčku nechá na snídani. Přidá teplou vodu, máčí do ní starou housku a strachuie se. abv malá Alena neřišla. Stará Alena říká své dceři

Policajtku.

Ale jsme u obálek. Celou cestu k trafice Alena přemýšlela, jak to Kolbabce vysvětlí, že má propadlé známky. Ale nevymyslela. I když cesta byla dlouhá. Se dvěma berlemi a chromýma nohama to moc nešlo. Taky museli nechat ty kameny. Kdyby na celé náměstí dali trávník, zbytek asfalt, líp by se chodilo. A mohla by se z okna celý rok koukat, jak rok pokračuje, jak se kytky mění. Ale nic nevymyslela, když myslela na ty kytky.

Tak před Kolbabkou jen koktala a kašlala. To vždycky dělá, když neví jak dál. Kašle, smrká a každý jen mávne rukou a dá jí pokoj. Alena si může žít svůj život po svém. Proč taky ne. Ona se o nikoho nestará, tak ať ani ostatní... Jenomže tady se musí zeptat. A ona se ptá tuze nerada, protože neví, jak to říct. A tak si snaží zařídít život bez ptaní.

Kolbafka ji nechala kašlat a smrkat. Spustila sama. S kým že to paní doktorka, myslela malou Alenu, chodí na obědy? „Už mockrát jsem ji viděla s takovým fešákem,“ drhla trafikantka. To chtěla Alena zarazit a tak najednou klidně vysvětlila. Že má nalepené známky, ale že pošta podražila, a tak neví co dělat. Řekla to srozumitelně. Je vidět, že když potřebuje, ledacos vyřídí. Ale to dělá, jen když potřebuje moc. Jinak toho na tomhle světě už nechce mnoho zařizovat. Nechce nic od něj, a nepřeje si, aby chtěl někdo od ní. Rozhodně ne Kolbafka.

Ta by se ráda zeptala na co tolik obálek, ale Alena ji nenechala domluvit. Zaplatila, doplnkové známky shrábla do tašky a šla. Je jí jedno, co si baba trafikantka myslí. Ale nešla domů. Tak dalekou cestu už dlouho nepodnikla. Ale radovala se, jak to vyřídila a tak se šla odměnit. Alena měla i svůj dřívější život zařízen odměňovacím způsobem. Když se něco povedlo, třeba dostala ve škole jedničku, kopila si pralinky a snědla je na posezení, i když věděla, že jí pak bude zle.

Pomalou se dobelhala do prodejny a do pytlíku si naložila čtyři koblihy. Dvě s marmeládou a dvě s čokoládou uvnitř. Pak ještě do košíku přihodila krabičku pralinek. Kdyby si někdo Alenu prohlížel, viděl by, že se malinko usmívá. Ale koho by stará baba zajímala. U pokladny si dávala pozor, aby v tašce koblihy nezamastily známky. Taky je Kolbafka mohla zabalit.

Cesta domů byla dlouhá. Musela obcházet náměstí z druhé strany. Udrbanou trafikantku nechce ani vidět. Šlo to pomalu, taška se jí motala mezi berle. Pravda, dala jí Policajtku ruksak, ať má volné ruce. Ale cožpak bude vypadat jako šašek? Měla toho dost, mohla by zavolat, aby pro ni přijeli. Ale telefon hledala marně. Bodejť, leží doma na kraji kredence, aby byl pěkně poruce.

Doma dlouho odpočívala po té túře. Chtěla si jít lehnout, ale pak si vzpomněla na nákup. Nejdřív pečlivě ukryla krabičku pralinek na dno šuplíku a pak snědla všechny čtyři koblihy na posezení. Pěkně střídavě – marmeládovou a čokoládovou a pak znova. Ne, že by jí ta poslední bůhvíjak chutnala, ale radovala se, jak se Policajtku pomstí. Nejdříve myslela i na pralinky, ale bylo jí nedobře už teď. A za chvíli přivezou oběd. Už věděla, že nic nesní a bude mít zítra k snídani omáčku i knedlíky.

Ještě masným rukama začala na obálky dolepovat známky, jejichž nákup si v trafice tak protpřela. Chtěla mít své věci na tomhle světě v pořádku. A tohle pro ni bylo důležité nejvíc. Až budou posílat parte, jen ho zastrčí do obálek. Známky a adresa budou připravené. Oni ať si k tomu přidají další adresy.

Které, to už Alena nevymyslela. Najednou ji nějak divně padala hlava, pak necítila tělo, ale ještě se ze židle sesunula pomalu. Jak padala, shodila krabičku s obálkami a ještě nenalepenými známkami. Pokryly na zemi její tělo, jakoby ho někdo posypal bílými květy.

Už neslyšela, jak na kraji kredence zvonil mobil. Policajtku volala, aby se přesvědčila, že je všechno v pořádku.

Bylo. Skoro. Jen tři obálky nebyly přelepené.